

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 202/2024-50

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ivanom Jánošíkom, Klincová 35, Bratislava, proti postupom predchádzajúcim (i) rozhodnutiu Disciplinárneho senátu Súdnej rady Slovenskej republiky sp. zn. 3Ds/1/2021 z 28. apríla 2021, (ii) uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/18/2021 z 22. februára 2022, (iii) rozhodnutiu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/7/2022 z 22. novembra 2022, (iv) uznesení Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 41Do/2/2023 z 31. októbra 2023 a (v) uznesení Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/9/2023 zo 14. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou podanou 31. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich ústavných práv (i) postupmi, ktoré identifikuje spisovými značkami a dátumami rozhodnutí o návrhu na dočasné pozastavenie výkonu jeho funkcie sudcu v konaní o disciplinárnom návrhu predsedníčky okresného súdu, a (ii) postupmi, ktoré identifikuje spisovými značkami a dátumami rozhodnutí, z ktorých prvým z 22. novembra 2022 bol uznaný vinným z disciplinárneho previnenia sudcu a druhým z 31. októbra 2023 bolo zamietnuté odvolanie predsedníčky súdu proti rozhodnutiu z 22. novembra 2022. Obe tieto rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“) žiada zrušiť s tým, že mu bude priznané finančné zadošťučinenie 250 000 eur.

2. Vo vzťahu k rozhodnutiam z 22. novembra 2022 a 31. októbra 2023 žiada vysloviť porušenie základných práv nebyť stíhaný bez zákonného dôvodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na dôstojnosť a súkromie podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy, na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 23 ods. 1 ústavy, na výkon funkcie podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, na zdravie podľa čl. 40 ústavy a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 49 a čl. 51 ods. 2 ústavy. Tiež žiada vysloviť porušenie práv podľa čl. 8 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň podľa sťažovateľa došlo k porušeniu čl. 1 ods. 1 a 4, čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 11 ods. 1 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon o bezpečnosti štátu“).

II.

3. Proti sťažovateľovi ako sudcovi podala predsedníčka súdu v apríli 2021 návrh na začatie disciplinárneho konania zo závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s funkciou sudcu podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), f) a i) a ods. 3 písm. d) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) a navrhla mu uložiť disciplinárne opatrenie – odvolanie z funkcie sudcu. Zároveň mu do skončenia konania navrhla dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu. Uznesením disciplinárneho senátu súdnej rady z 28. apríla 2021 bol návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie zamietnutý. Na odvolanie predsedníčky súdu bolo toto uznesenie zmenené uznesením NSS z 22. februára 2022 tak, že sťažovateľovi bol dočasne pozastavený výkon funkcie. Medzitým bol výkon jeho funkcie pozastavený ústavnou sťažnosťou nenamietaným uznesením súdnej rady z 18. júna 2021. Rozhodnutie disciplinárneho senátu z 28. apríla 2021, ako aj uznesenie NSS z 22. februára 2022 boli s účinnosťou od 15. júla 2023 zrušené ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením NSS zo 14. júla 2023, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 10. augusta 2023.

4. Rozhodnutím NSS z 22. novembra 2022 bol sťažovateľ podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení neskorších predpisov uznaný vinným, že úmyselne porušil povinnosť sudcu, keď si v marci a apríli 2021 v budove a na pojednávaniach súdu odmietal prekryť dýchacie cesty ochrannými pomôckami napriek tomu, že to ukladali vyhlášky úradu verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane verejného zdravia“), a zároveň odmietal predložiť negatívny test na ochorenie COVID-19 a doklad o tom, že sa na neho nevzťahujú zákazy podľa vyhlášok úradu verejného zdravotníctva, čím úmyselne porušil povinnosti sudcu podľa § 30 zákona o sudcoch, a teda sa dopustil pokračovacieho závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) v spojení s ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch. Za to mu bolo uložené disciplinárne opatrenie – zníženie funkčného platu o 60 % na jeden rok.

5. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ nemal právo podať opravný prostriedok. Predsedníčka súdu sa so skutkovou vetou výroku o vine stotožnila, no odvolanie podala proti jeho právnomu posúdeniu a proti výroku o treste. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 31. októbra 2023 NSS zamietol odvolanie predsedníčky súdu, keď jej námietky nepovažoval za dôvodné. K výroku o treste uviedol, že porušenie povinnosti spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti počas trvania funkcie sudcu nebolo preukázané, a preto je uložené disciplinárne opatrenie primerané. Námietky sťažovateľa vo vyjadrení k odvolaniu považoval NSS za bezvýznamné. Otázku absencie opravného prostriedku a porušenia pozitívneho záväzku štátu vyplývajúceho z ústavy a dohovoru vyhodnotil tak, že sťažovateľ len citoval právne názory z odbornej literatúry, no neprepojil ich so svojou

námietkou. Podľa NSS otázka ústavnosti § 37 ods. 1 disciplinárneho súdneho poriadku nebola sťažovateľom spochybnená. Pritom poukázal na dôvodovú správu tohto ustanovenia.

III.

6. Sťažovateľ rozvláčne na takmer 80 stranách husto písaného textu namieta podanie disciplinárneho návrhu, jeho prijatie a rozhodnutie o ňom. Je toho názoru, že na to nebol zákonný dôvod, keďže návrhom si predsedníčka súdu vynucovala povinnosti podľa predpisov úradu verejného zdravotníctva a tak zasahovala do jeho ústavných práv v rozpore s čl. 5 ods. 4 ústavného zákona o bezpečnosti štátu, v ktorom nebola povinnosť prekryvať si dýchacie cesty. Sťažovateľ namieta, že disciplinárny senát a súdna rada nie je súdom. Vyslovuje nespokojnosť s tým, že nemal opravný prostriedok proti začatiu disciplinárneho konania. Podľa sťažovateľa dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu malo represívny a sankčný charakter. Následne namieta aj porušenie zásady nie dvakrát za to isté, keďže mu pozastavením výkonu funkcie vznikla škoda. Podľa sťažovateľa NSS mal zrušiť pozastavenie výkonu funkcie bez návrhu potom, keď úrad verejného zdravotníctva zrušil povinnosť prekrytia dýchacích ciest. K uznaniu viny za disciplinárne previnenie uvádza, že si právny poriadok nevykladal svojvoľne, keďže v núdzovom stave nemohli byť povinnosti uložené vyhláškami úradu verejného zdravotníctva, ale len v rozsahu podľa ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Namieta, že NSS sa v uznesení z 31. októbra 2023 nevysporiadal so žiadanou z jeho námietok.

IV.

7. Sťažovateľ namieta postupy, ktoré viedli k tomu, že mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu. Konkrétne postupy, ktoré viedli k uzneseniam z 28. apríla 2021, ktorým bol návrh na dočasné pozastavenie zamietnutý, z 22. februára 2022, ktorým mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie, a zo 14. júla 2023, ktoré mu bolo doručené 10. augusta 2023 a ktorým boli obe predchádzajúce rozhodnutia zrušené. Postupy orgánov verejnej moci, ktoré viedli k pozastaveniu výkonu funkcie sudcu, skončili 10. augusta 2023, kedy najneskôr začala plynúť lehota dvoch mesiacov podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Táto lehota uplynula 10. októbra 2023, no ústavná sťažnosť bola podaná až 31. januára 2024. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti namietaným postupom, ktoré sa týkali rozhodnutí o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sťažovateľa, podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietnutá ako oneskorene podaná.

8. Vo vzťahu k postupom – rozhodnutiam o disciplinárnom previnení sťažovateľa, treba uviesť, že pri prieskume súdnych rozhodnutí ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 88/07). Z judikatúry ESLP vyplýva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom

vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

9. Sťažovateľ nesúhlasí s odôvodnením rozhodnutí o disciplinárnom previnení, keď namieta povinnosti, ktoré v núdzovom stave pre ohrozenie života a zdravia pandémie boli uložené vyhláškami úradu verejného zdravotníctva (prekrývanie dýchacích ciest). Zastáva názor, že mohli byť uložené len podľa ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Tento predpoklad je nesprávny. Ústavný zákon nie je komplexnou úpravou obmedzení základných práv v pandémii, počas ktorej platia ostatné zákony. Aj v pandémii, hoc aj v núdzovom stave, možno povinnosti a obmedzenia základných práv ukladať aj mimo rámca ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Musí však ísť o obmedzenia v medziach zákona a ústavy (PL. ÚS 14/2021). Sťažovateľom uvádzané vyhlášky úradu verejného zdravotníctva boli vydané podľa čl. 123 ústavy podľa zákonného splnomocnenia a tak sa stali súčasťou právneho poriadku a neboli zrušené pre nesúlad s ústavou. Výklad sťažovateľa nemožno považovať za správny a tak spôsobilý zasiahnuť do jeho ústavných práv. V právnom štáte je povinnosťou každého (osobitne sudcu) dodržiavať aj povinnosti, ktoré vyplývajú z podzákonného právneho predpisu. V argumentoch sťažovateľa nemožno identifikovať akýkoľvek prvok porušenia jeho ústavných práv. Ústavná sťažnosť je tak vo vzťahu k postupom, ktoré sťažovateľ identifikuje spisovými značkami a dátumami rozhodnutí, ktorým bol uznaný vinným z disciplinárneho previnenia sudcu a ktorým bolo následne zamietnuté odvolanie predsedníčky súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, zjavne neopodstatnená.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2024

Robert Šorl
predseda senátu